

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2020/419

(2020. gada 30. janvāris),

ar kuru atkāpjas no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz valsts atbalsta programmām vīna nozarē

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 53. panta b) un h) punktu,

tā kā:

- (1) 2019. gada 2. oktobrī Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) pieņēma šķirējtiesas lēmumu Eiropas Kopienai un dažu dalībvalstu lietā par pasākumiem, kas ietekmē tirdzniecību ar lieliem civilās aviācijas gaisa kuģiem (WT/DS316/ARB). Šis šķirējtiesas lēmums Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV) deva tiesības, reaģējot uz Savienības subsīdijām uzņēmumam *Airbus*, lūgt atļauju noteikt pretpasākumus, kuru apjoms nepārsniedz 7,5 miljardus USD gadā. 2019. gada 18. oktobrī ASV noteica 25 % *ad valorem* ievaduitas nodokli, ar to apliekot arī nedzirkstošos vīnus, ko uz ASV eksportē Vācija, Spānija, Francija un Apvienotā Karaliste. Šī ārkārtējā, netaisnīgā un neparedzamā situācija stipri un nelabvēlīgi ietekmē visu Savienības vīnu globālo tirdzniecību. Reaģējot uz Francijas digitālo pakalpojumu nodokli (*GAF*A nodoklis), ASV turklāt piedraudējušas piemērot 100 % *ad valorem* ievaduitas nodokli Francijas dzirkstošajiem vīniem.
- (2) ASV piemērotie ievaduitas nodokļi tiešā veidā un ļoti jūtami ietekmē Savienības vīna tirdzniecību ASV tirgū, kurš gan vērtības, gan eksporta apjoma ziņā ir Savienības lielākais lauksaimniecības produktu un īpaši vīna eksporta tirgus. 2018. gadā Savienības vīna eksports uz ASV sastādīja 6,5 miljonus hektolitru jeb 4 miljardus EUR. Savienības vīna eksports uz ASV parasti ir 30–40 % no Savienības vīna eksporta kopvērtības.
- (3) ASV piemērotie paaugstinātie ievaduitas nodokļi kaitē visiem Savienības vīniem, ne tikai nedzirkstošajiem vīniem no četrām paaugstinātā ievaduitas nodokļa maksātājām dalībvalstīm. Cieš arī visa ASV tirgū esošā Savienības vīna reputācija un tirdzniecība. Vīna reputāciju nosaka ne tikai tā kvalitāte, bet arī cena un subjektīvā cenas un kvalitātes attiecības uztvere. Tas īpaši attiecas uz vīniem par zemākām vai vidēji augstām cenām, kurus 25 % ievaduitas nodoklis absolūtā izteiksmē ietekmē vairāk nekā dārgākus vīnus, jo tos iegādājas pazinēji, kurus cenas paaugstinājums no pirkšanas neattur. Savienības vīni ASV tirgū konkurē ar citas izcelsmes, piemēram, Dienvidamerikas, Austrālijas vai Dienvidāfrikas, vīniem. Tā kā konkurence ir tik liela, kopējā cenu līmeņa uztverei ir

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

būtiska nozīme. Ja patērētājs zinās, ka vīnam ar noteiktu Savienības izcelsmi piemēro paaugstinātu ieveduitas nodokli, tas negatīvi ietekmēs vispārējo priekšstatu par visu Savienības vīnu cenu līmeni un tādējādi novirzīs patērētāju pieprasījumu uz citas izcelsmes produktiem. Ņemot vērā konstatētos tirgus apstākļus un kopējās atdeves samazināšanos ražotājiem, ir vajadzīgi tūlītēji pasākumi, kas novērstu ieveduitas nodokļu ietekmi un aptvertu visus vīnus no visām dalībvalstīm, ne tikai no tām, uz kurām ieveduitas nodokļi attiecas nepastarpināti.

- (4) Tirgus stabilitātes aspektā ASV noteiktais ieveduitas nodokļa režīms nav izolēts valsts pasākums, kas ietekmē vienīgi tirdzniecību ar ASV. Pasaules vīna tirgus ir globāls tirgus, kurā nozīmīgu ekonomikas dalībnieku, piemēram, ASV, veiktajiem atsevišķajiem pasākumiem ir tālejošas sekas, kas ietekmē starptautisko vīna tirdzniecību kopumā. Jebkādas negatīvas apstākļu izmaiņas nozīmīgā Savienības vīnu galīgajā mērķtirgū, piemēram, ASV, neizbēgami ietekmē arī citus tirgus, jo produkti, kurus nevar pārdot ASV, jo tie kļuvuši pārāk dārgi, ir jānovirza uz citurieni. Līdz ar to patērētāji šajos citos tirgos, labi apzinoties tirgus apstākļus, izdarīs papildu spiedienu uz cenām, un arī konkurence būs daudz sīvāka nekā parasti. Tāpēc pašreizējie ASV noteiktie ieveduitas nodokļi, visticamāk, izraisīs Savienības vīna eksporta stagnāciju visā pasaulē. Vīna nozare ziņo, ka jau tagad ir atcelti lieli ASV tirgum paredzēti Francijas vīnu pasūtījumi.
- (5) Savienības vīna tirgus stāvoklis visu 2019. gadu ir pasliktinājies, un vīna krājumu apjomi ir vislielākie kopš 2009. gada. Tas saistīts galvenokārt ar rekordlielu ražu 2018. gadā un vīna patēriņa samazināšanos Savienībā. Ja vīnus, uz kuriem attiecas ASV noteiktie ieveduitas nodokļi, nepārdos eksporta tirgos ārpus Savienības, stāvokļa spiedīgums un nopietnība Savienības tirgū tikai pastiprināsies. Stāvokļa spiedīgumu pastiprina arī ieveduitas nodokļa tarifu piemērošanas termiņš. Tarifi ir piemērojami no 2019. gada 18. oktobra, un tas iekrīt 2019. gada ražas novākšanas un ražošanas kampaņas vidū un tieši pirms dažādajiem gada nogales svētkiem; Savienības vīna nozarē tie ir divi vissvarīgākie pārdošanas periodi. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāveic tūlītēji pasākumi, lai šo stāvokli labotu.
- (6) No visiem Regulas (ES) Nr. 1308/2013 43. pantā noteiktajiem vīna nozares atbalsta pasākumiem tikai saskaņā ar 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu notiekošais noieta veicināšanas pasākums ir nepastarpināti vērst uz Savienības vīnu noieta veicināšanu trešās valstīs, lai uzlabotu šo vīnu konkurētspēju. Gadu gaitā šis noieta veicināšanas pasākums ir izrādījies ļoti iedarbīgs, lai iekarotu un konsolidētu tirgus trešās valstīs. Uzlabodams Savienības vīnu reputāciju un informētību par to kvalitāti, tas ir sevi pierādījis kā visiedarbīgākais Savienības vīnu atbalsta instruments trešo valstu tirgos. Starptautiskais vīna tirgus ir globāls tirgus, un ikkatra Savienības vīnu noieta veicināšanas darbība trešo valstu tirgos nāk par labu visiem Savienības vīniem. Tā paver iespējas vēlākajiem attiecīgā tirgus jaunpieņacējiem, kuri tur ieņāks ar citiem Savienības vīniem. Individuāliem noieta veicināšanas pasākumiem ir daudzkrāsojoša ietekme uz pārdošanu, jo tie aptver plašāku vīnu klāstu vai veselus vīndarības reģionus, nevis tikai vienu atsevišķu zīmolu vai vīna veidu. Tāpēc ir svarīgi noieta veicināšanas darbības turpināt, uzsākt un pastiprināt visos tirgos, lai tādējādi rastu citus noieta tirgus vīniem, kas netiks pārdoti ASV tirgū, un saglabātu Savienības vīnu reputāciju šajos citos tirgos, kā arī novērstu spiedienu uz cenām.
- (7) Lai palīdzētu operatoriem reaģēt uz pašreizējiem ASV noteiktā ieveduitas nodokļa režīma radītajiem ārkārtas apstākļiem eksporta tirgos visā pasaulē un risinātu šo neparedzamo un nedrošo situāciju, ir lietderīgi, atkāpjoties no dažiem noteikumiem, kas izklāstīti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2016/1149⁽²⁾, atļaut lielāku elastību Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētā noieta veicināšanas pasākuma īstenošanā.
- (8) Lai atbalsta saņēmēji varētu stiprināt savas noieta veicināšanas apakšdarbības un konsolidēt klātbūtni mērķtirgos, vajadzētu dot iespēju dalībvalstīm tādu jau atlasītu darbību atbalsta ilgumu, kuras notiek saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto noieta veicināšanas pasākumu, pagarināt, pārsniedzot Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 4. pantā noteikto maksimālo piecu gadu laikposmu. Šāds pasākums operatoriem, kuri jau ir ASV tirgū un kurus tiešā veidā ietekmē ieveduitas nodokļi, noieta veicināšanas darbību ziņā dos lielāku stabilitāti un nepārtrauktību. Turklāt tas nāks par labu arī operatoriem, kuri strādā pie vīnu noieta veicināšanas citu trešo valstu tirgos, uz kuriem ASV noteiktais ieveduitas režīms tiešā veidā neattiecas, bet kuri sivas konkurences apstākļos cenšas saglabāt savu stāvokli jaunajā nestabilajā pasaules vīna tirgus situācijā.

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 15. aprīļa Deleģētā regula (ES) 2016/1149, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz valsts atbalsta programmām vīna nozarē un groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 555/2008 (OV L 190, 15.7.2016., 1. lpp.).

- (9) Tomēr projektu individuālajam pagarinājumam nevajadzētu turpināties pēc pašreizējā 2019.–2023. gada plānošanas perioda, un tādējādi tam būtu jābeidzas 2023. gada 15. oktobrī.
- (10) Būtu jāatļauj papildu elastība attiecībā uz Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 53. panta 1. punktā paredzētajām iespējamajām izmaiņām darbībās, ko veic saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto noieta veicināšanas pasākumu. Lai atbalsta saņēmēji varētu pienācīgi un efektīvi reaģēt uz ārkārtas apstākļiem un pēc vajadzības pielāgot savus mērķtirgus, ir lietderīgi, atkāpjoties no minētajiem noteikumiem, atļaut dalībvalstīm mainīt galīgo mērķtirgu, pat ja šādas izmaiņas nesaskan ar darbības sākotnējo mērķi. Saņēmējiem, kuri patlaban veic noieta veicināšanas darbības ASV, šāda atkāpšanās palīdzētu ienākt citos tirgos un novērst turpmākus zaudējumus. Tas palīdzētu arī tiem saņēmējiem, kas darbojas citās trešās valstīs, kuru tirgu ietekmē ASV noteiktais ievadmitas nodokļa režīms, un kas vēlas pārorientēties uz citiem tirgiem.
- (11) Lai nepieļautu, ka elastību izmantojušie un mērķtirgu mainīt nolēmušie atbalsta saņēmēji tiek sodīti par to, ka nav īstenojuši kompetentās iestādes sākotnēji apstiprināto darbību, jāatkāpjas arī no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 54. panta 1. punkta. Tas nodrošinātu, ka saskaņā ar šīs regulas izdarītajiem grozījumiem atbalsts tiek izmaksāts par konkrētām apakšdarbībām ar nosacījumu, ka minētās apakšdarbības ir pilnībā īstenotas un attiecīgi pārbaudītas, kā paredzēts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2016/1150 ⁽³⁾ IV nodaļas 1. iedaļā.
- (12) Abi ar šo regulu ieviestie pasākumi būtu jāpiemēro visiem operatoriem, kuri jau ir attiecīgās trešās valsts tirgū; tas jādara, lai nodrošinātu, ka tie saņem tādu pašu atbalstu kā konkrētā tirgus jaunpienācēji, kuriem saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/132 ⁽⁴⁾ ir tiesības uz lielāku Savienības ieguldījuma likmi – līdz 60 % no attiecināmajiem izdevumiem. Tā kā ASV noteiktais ievadmitas nodokļa režīms ietekmē visa Savienības vīnu kopuma reputāciju, šie pasākumi attiecībā uz vīna noieta veicināšanas darbībām, kuras notiek saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu, būtu jāpiemēro neatkarīgi no vīna produktu kategorijas. Turklāt būtu ļoti grūti vienas veicināšanas darbības robežās apakšdarbības, kas attiecas uz nedzirkstošajiem vīniem, nošķirt no apakšdarbībām, kas attiecas uz citiem vīniem, jo noieta veicināšanas darbības parasti skar produktu klāstu, nevis tikai noteiktas kategorijas vīnus. Daudzas noieta veicināšanas kampaņas attiecas uz visiem konkrēta reģiona vīniem vai uz visdažādākajiem vīniem, ko tirgo konkrēts operators. Vajadzība vienas noieta veicināšanas kampaņas ietvaros apakšdarbības, kas attiecas uz citiem vīniem, nošķirt no apakšdarbībām, kas attiecas uz nedzirkstošajiem vīniem, uzliktu lielu administratīvo slogu un mazinātu noieta veicināšanas darbības labvēlīgo ietekmi.
- (13) Tāpēc ir jāatkāpjas no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 4. panta, 53. panta 1. punkta un 54. panta 1. punkta,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Aptvertās produktu kategorijas

Šo regulu piemēro Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VII pielikuma II daļas 1)–9) punktā un 15)–16) punktā minētu vīna produktu noieta veicināšanai.

2. pants

Atbalsta ilgums

Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 4. panta un ja darbības rezultāti to attaisno, saistībā ar noieta veicināšanas pasākumu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā, konkrētam saņēmējam konkrētā trešā valstī vai trešās valsts tirgū sniegtā atbalsta ilgumu drīkst pagarināt, pārsniedzot Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 4. pantā noteikto piecu gadu laikposmu, bet neturpinot to pēc 2023. gada 15. oktobra.

⁽³⁾ Komisijas 2016. gada 15. aprīļa Īstenošanas regula (ES) 2016/1150, kurā izklāstīti noteikumi par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 piemērošanu valsts atbalsta programmām vīna nozarē (OV L 190, 15.7.2016., 23. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2020. gada 30. janvāra Īstenošanas regula (ES) 2020/132 ar ko, atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 3. punkta, nosaka ārkārtas pasākumu attiecībā uz Savienības ieguldījumu vīna nozares noieta veicināšanas pasākumā (OV L 27, 31.1.2020., 20. lpp.).

*3. pants***Izmaiņas apstiprinātajās darbībās**

Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 53. panta 1. punkta, dalībvalstis saņēmējiem, kas gūst labumu no vēl nepabeigtas darbības, kura notiek saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto noieta veicināšanas pasākumu, var atļaut ar kompetentajai iestādei iesniegtu paziņojumu mainīt minētās darbības galīgo mērķtirgu, pat ja šīs izmaiņas maina darbības sākotnējo mērķi. Lai šādas izmaiņas izdarītu, iepriekšējs kompetentās iestādes apstiprinājums nav vajadzīgs. Minēto paziņojumu atbalsta saņēmēji iesniedz dalībvalstu noteiktajos termiņos.

*4. pants***Atbalsts par īstenotām apakšdarbībām**

Ja kompetentajai iestādei saskaņā ar šīs regulas 3. pantu paziņots par jau apstiprinātas darbības galīgā mērķtirgus maiņu, tad, atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 54. panta 1. punkta, atbalstu izmaksā par apakšdarbībām, kas jau īstenotas saskaņā ar minēto darbību, ir īstenotas pilnībā un saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2016/1150 IV nodaļas 1. iedaļu ir pārbaudītas administratīvi un – attiecīgā gadījumā – uz vietas.

*5. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 30. janvārī

Komisijas vārdā –
Priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN